

disse Ting og derefter søgt at komme til en almindelig Opfattelse af deres Betydning for Lovforlaget og et almindeligt Resultat med Hensyn til, hvorvidt vi skulde tilraade det høie Thing at vedtage Lovforlaget saaledes, som det er forelagt. Ved denne den endelige Behandling af Sagen har det desværre ikke kunnet undgaaes, at Udvalget har delt sig i 4 forskellige Mindretal, hvad der dog ikke maa opfattes anderledes, end som at der paa en vis Maade kan siges at være et Flertal for Lovforlaget, forsaavidt som det langt overveiende Antal af Udvalgets Medlemmer er enigt om, at man vil kunne benytte Lovforlaget som Grundlag for en fremtidig Behandling af Landets Befæstningsvæsen og Spørgsmaalet angaaende Flaadens Udvikling, medens det kun er et Mindretal, endog saa et temmelig lille Mindretal, der ligesom har foreslaaet at afvise Lovforlaget, som det foreligger. Men indenfor det, som jeg vil kalde det større Flertal, har der dannet sig 3 Afstygninger af Ansuelser, som ikke have kunnet komme overens om nogen fælles affattet Betænkning, saaledes at Betænkningen formelt fremtræder som Udtalelser fra 4 Mindretal. Det er som Drøftør for det største af disse Mindretal, at jeg skal tillade mig at sige nogle saa Ord. Jeg siger med Villie: nogle saa Ord, thi vi have søgt at affatte vor Betænkning saa vidtløftig, saa oplysende som muligt, netop fordi man paa den Maade lettest vilde kunne undgaa en trættende og vidtløftig Gjentagelse af, hvad der for de allerfleste af Thingets Medlemmer forud er bekendt, saaledes at jeg med Hensyn til Mangt og Meget vil kunne henvise det høie Things Medlemmer til Udvalgsbetænkningen, som jeg maa antage, at enhver af Dem har gjort sig bekendt med. Det Mindretal, til hvilket jeg hører, er kommet til det Resultat, at Lovforlaget i det Hele taget i sine store Træk er tilfredsstillende, og vi ville ganske volig forsaavidt kunne anbefale Landstinget at stemme for Lovforlagets videre Fremme, for dets Vedtagelse. Af de Punkter, som Lovforlaget omhandler, er jo det vigtigste, det uden al Sammenligning omfangsrigeste det, som gælder Kjøbenhavns Befæstning mod Landfiden og Søfiden. Lovforlaget gælder i det Hele taget Udgifter af omtrent 66 Millioner Kroner. Deraf gaar, om jeg mindes ret, noget over 46 Millioner Kroner til at befæste Hovedstaden. Det meget vidtløftige Arbejde, som er udført for at projektere en saadan Befæstning, have vi gennemgaaet i dets Enkeltheder, baade hvad Søbefæstningen og hvad Landbefæstningen angaar, og vi have ikke kunnet komme til andet Resultat, end at det er et Arbejde, som er udført med stor Dygtighed, med megen Indsigt og med meget Maadehold. Vi have endvidere undersøgt Spørgsmaalet paa Basis af de Oplysninger, som ere givne os af

Krigsministeriet om, hvorvidt Landet kan gjøre Regning paa at ville kunne skaffe Befæstning til den store Fæstning, som Kjøbenhavn efter Lovforlaget vilde blive, og vi ere komne til det Resultat, at der ikke er noget i veien for, at man kan reise den Befæstning, som behøves til Fæstningen, alene af den værnepligtige Befolkning, som findes i Landsdelene østen for Storebelt, saaledes at der, selv om Forbindelsen mellem den østre og den vestre Del af Riget skulde blive afspærret, strax ved Udbrudet af en Krig, Intet vil være til Hinder for, at vi kunne trække tilstrækkelig Befæstning sammen til Kjøbenhavn alene fra Sjælland og Smaaøerne der sønden for. Vi have endvidere undersøgt Spørgsmaalene om Stadens Vandforsyning og Proviantering, saavidt som den Slags Spørgsmaal egentlig lade sig undersøge, og vi ere komne til det Resultat, at der, saavidt menneskelig Forudseenhed rækker, ikke vil være noget Væsentligt til Hinder for, at vi ville kunne skaffe Provianteringen tilveie, naar der anvendes til denne i og for sig omfangsrig og vanskelige Foranstaltning den nødvendige Energi. Og efterat have foretaget disse Undersøgelser og set paa Sagen i dens Helhed, have vi ikke kunnet komme til andet Resultat, end at Kjøbenhavn kan befæstes og forsvares. Naar vi saa endvidere tage Hensyn til, hvilken Rolle Hovedstaden, saaledes som Forholdene nu engang ere her i Landet, spiller i Landet, som Centret for Regjeringens Virksomhed, som det eneste Oplagssted for Hæren og Flaadens Forraad og Bærstøber, endelig som Centret for Landets økonomiske Virksomhed, have vi ikke kunnet være i Tvivl om, at vi maatte tilraade Kjøbenhavns Befæstning efter det Forslag, som foreligger fra Regjeringens Haand. Der er et enkelt mindre Punkt med Hensyn til hvorledes Søbefæstningen skal indrettes, hvor vi have troet det rigtigt at gjøre en Henstilling til den høitærede Krigsminister, om han vil tage under Overveielse, hvorledes dette Punkt skal ordnes, inden det endelige Arbejde foretages. Det er jo iøvrigt en Selsøjlge, at ved et Arbejde, som vil tage en halv Snes Aar, vil der endnu under Arbejdets Forløb være en stor Mængde af Overveielser at foretage, og for den Sags Skyld kunde vi godt have overladt det Spørgsmaal til Krigsministeren uden at tale derom, men vi have dog anset det for rigtigt at gjøre en Henstilling i saa Sænsende. Kjøbenhavns Befæstning mod Land- og Søfiden er naturligvis det væsentlige Punkt, naar man vil tale om Befæstningsarbejder til Forsvar for den østlige Del af Riget. Der er intet Spørgsmaal om, at ethvert Angreb, som rettes mod Sjælland, vil i Realiteten blive rettet netop mod Kjøbenhavn. Ikke desto mindre har Regjeringen foreslaaet nogle mindre Befæstningsarbejder udførte omkring paa Sjælland ved Fern-